

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

30. avgust – 3. septembar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Septembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 3. 9. 2021	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.535,43	0,58%	31,27%
Dow Jones Industrial	SAD	35.369,09	-0,24%	25,01%
NASDAQ	SAD	15.363,52	1,55%	34,08%
Dax 30	Nemačka	15.781,20	-0,45%	20,86%
CAC 40	Francuska	6.689,99	0,12%	33,55%
FTSE 100	Velika Britanija	7.138,35	-0,14%	22,01%
NIKKEI 225	Japan	29.128,11	5,38%	24,13%
Shanghai Composite	Kina	3.581,73	1,69%	5,81%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,72%	2,6	-1,4
	10y	-0,36%	6,2	12,5
Francuska	2y	-0,70%	1,7	-6,8
	10y	-0,02%	5,1	17,8
Španija	2y	-0,62%	-0,3	-12,8
	10y	0,34%	4,2	1,2
Italija	2y	-0,50%	0,2	-36,0
	10y	0,71%	7,4	-26,8
UK	2y	0,20%	7,8	29,2
	10y	0,72%	13,9	48,0
SAD	2y	0,21%	-1,0	8,0
	10y	1,32%	1,5	68,9
Kanada	2y	0,39%	-4,6	13,2
	10y	1,19%	-1,5	65,3
Japan	2y	-0,13%	0,3	-0,2
	10y	0,04%	1,5	0,2

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1890	0,75%	0,48%	USD/EUR	0,8411	-0,74%	-0,47%
EUR/GBP	0,8569	0,05%	-3,96%	USD/GBP	0,7207	-0,70%	-4,42%
EUR/CHF	1,0861	1,06%	0,82%	USD/CHF	0,9135	0,31%	0,35%
EUR/JPY	130,35	0,59%	3,81%	USD/JPY	109,64	-0,15%	3,33%
EUR/CAD	1,4879	0,01%	-4,25%	USD/CAD	1,2515	-0,73%	-4,70%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR				LIBOR							
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,57%	0,2	-1,3	0,05%	0,0	-4,0	0,05%	-0,1	-0,5	-0,72%	0,3	-1,5
1M	-0,55%	0,3	-4,6	0,08%	-0,3	-7,2	0,05%	0,1	-0,1	-0,79%	-0,2	0,5
3M	-0,55%	0,2	-7,0	0,12%	-0,4	-13,6	0,06%	-0,5	0,1	-0,76%	1,3	-3,3
6M	-0,52%	1,0	-6,8	0,15%	-0,6	-13,9	0,10%	-0,3	-2,6	-0,72%	0,3	-4,3
12M	-0,50%	0,2	-11,1	0,22%	-1,2	-20,2	0,22%	-0,8	-0,9	-0,60%	0,3	-5,4

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	9. 9. 2021.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	22. 9. 2021.	0,00–0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	23. 9. 2021.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	8. 9. 2021.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	23. 9. 2021.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,75% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1783 do 1,1909 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1798 do 1,1890 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Tokom čitave nedelje evro je jačao prema dolaru, a pažnja tržišnih učesnika bila je usmerena na podatke s tržišta rada SAD, ali i druge ekonomske pokazatelje.

Početkom nedelje nije bilo većih promena kursa – kretao se oko nivoa od 1,18 dolara za evro, nakon što je krajem prethodne nedelje dolar znatnije oslabio prema evru, posle govora predsednika FED-a Pauela u Džekson Holu, gde je rekao da bi smanjenje obima kupovine aktive moglo da počne krajem godine, ali da FED neće žuriti s povećanjem kamatnih stopa. Pokazatelj ekonomskog sentimenta (*ESI*) u avgustu je smanjen za 1,5 poena i u zoni evra i u EU, nakon dostizanja rekordnih vrednosti u julu, dok je godišnja stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, povećana sa 3,1% u julu na 3,4%, što je bilo u skladu sa očekivanjima.

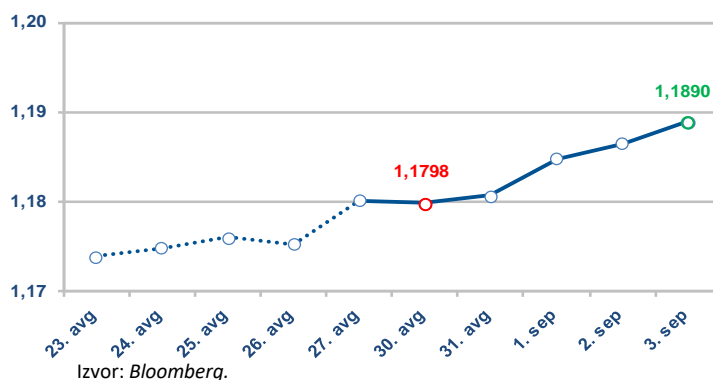
U utorak je zabeleženo globalno slabljenje dolara, usled pozitivnog sentimenta na tržištu. Na jačanje evra uticao je i rast prinosa, nakon objave podatka da je godišnja stopa inflacije u zoni evra u avgustu povećana na 3,0%, sa 2,2% u julu, što je iznad očekivanja (2,7%) i znatno iznad cilja ECB-a od 2%, što bi moglo da podstakne ECB na brže pooštavanje monetarne politike. S druge strane, indeks poverenja potrošača u SAD imao je vrednost 113,8, ispod očekivanja (123,0), na šta je uticao rast novih slučajeva virusa korona i viša inflacija.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,75%

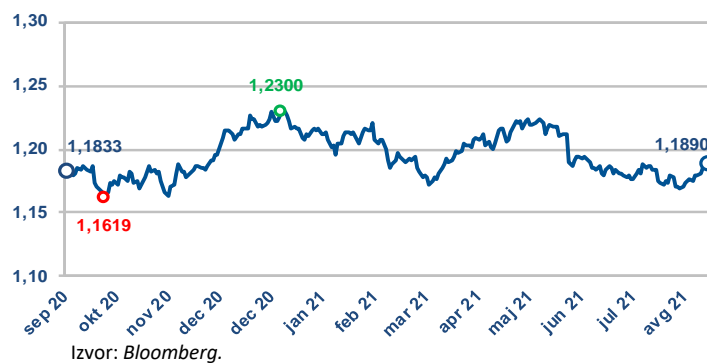
Sredinom nedelje dolar je oslabio prema evru i drugim valutama, nakon što je objavljeno da je broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD (*ADP Employment change*) u avgustu povećan za samo 374 hiljade, skoro upola manje od očekivanja (625 hiljada), dok je podatak za jul revidiran blago naniže (sa 330 na 326 hiljada). S druge strane, na jačanje evra nastavila je da utiče zabrinutost oko višeg nivoa inflacije. Guverner Bundesbanke Vajdman rekao je da postoji rizik većeg rasta inflacije, jer bi privremeni faktori koji sada utiču na rast cena mogli da dovedu do rasta zarada. Takođe je rekao da monetarna politika treba da ostane ekspanzivna, ali da ECB treba da završi s programom kupovine *PEPP*. Guverneri centralnih banaka Austrije i Holandije Holcman i Knot takođe su rekli da ECB treba da započne sa smanjenjem obima kupovine već od narednog sastanka, odnosno tromesečja.

U četvrtak je dolar nastavio da slabi, uprkos tome što je broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 28. avgusta iznosio 340 hiljada, što je najniži nivo od početka pandemija. Evro je nastavio da jača i pod uticajem izjava zvaničnika ECB-a prethodnog dana.

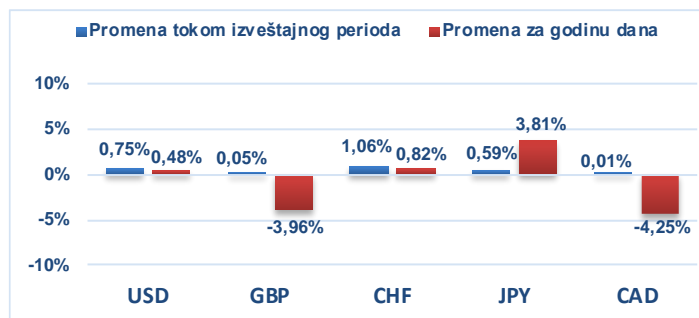
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Poslednjeg dana objavljeni su podaci s tržišta rada u SAD za avgust, koji su pokazali da je broj radnih mesta van poljoprivrednog sektora u SAD (*NFP – Non-Farm Payrolls*) u avgustu povećan za samo 235 hiljada u odnosu na prethodni mesec, daleko manje od očekivanja (733 hiljade) i najmanje za poslednjih sedam meseci, nakon čega je evro ojačao prema dolaru, iznad nivoa 1,1900 dolara za evro.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1890 američkih dolara za evro, što je i najviša vrednost na zatvaranju za izveštajni period.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje nisu znatnije promenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za 1 b.p. (na 0,21%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 1,5 b.p. (na 1,32%). Objavljeni podaci ukazuju na usporavanje rasta aktivnosti u uslužnom sektoru, usporavanje oporavka tržišta rada, kao i na snažan pad sentimenta kod potrošača u avgustu.

U petak su objavljeni podaci s tržišta rada u SAD za avgust, koji pokazuju slabiji rast zaposlenosti, ali i smanjenje stope nezaposlenosti i nastavak snažnog rasta zarada, na šta su uticali brzo širenje delta varijante virusa korona, posebno u sektoru usluga, gde se podrazumeva blizak kontakt, kao i dalje vrlo izražene poteškoće poslodavaca u popunjavanju radnih mesta.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (NFP) povećan je za samo 235 hiljada, što je daleko manje od očekivanja (733 hiljade) i najmanje za poslednjih sedam meseci. Podaci za jul revidirani su naviše za 110 hiljada (na 1,05 mln). U sektorima zabave i ugostiteljstva rast je izostao (nakon oko 350 hiljada u proseku u poslednjih šest meseci), dok je u sektorima maloprodaje i građevine taj broj smanjen. Zaposlenost raste kod poslovnih usluga, transporta i skladištenja, obrazovanja, kao i u proizvodnom sektoru. Stopa nezaposlenosti smanjena je na 5,2% (sa 5,4% u julu), dok je stopa participacije zadržana na 61,7%, ali je i dalje daleko ispod nivoa od 63,3% pre početka epidemije. Zarade (po radnom satu) povećane su za 0,6% u odnosu na prethodni mesec (nakon 0,4% u julu), odnosno za 4,3% u odnosu na avgust prošle godine.

Broj radnih mesta i dalje je za 5,3 mln manji nego u februaru prošle godine, pre početka epidemije, ukazujući na to da će biti potrebno dosta vremena za potpuni oporavak tržišta rada, posebno usled novog talasa epidemije. S druge strane, početak školske godine i završetak programa državne pomoći za nezaposlene bi već u septembru mogli uticati na ponovno ubrzanje rasta zaposlenosti.

Novi talas epidemije uticao na sporiji rast aktivnosti i zaposlenosti, kao i na snažan pad optimizma kod potrošača

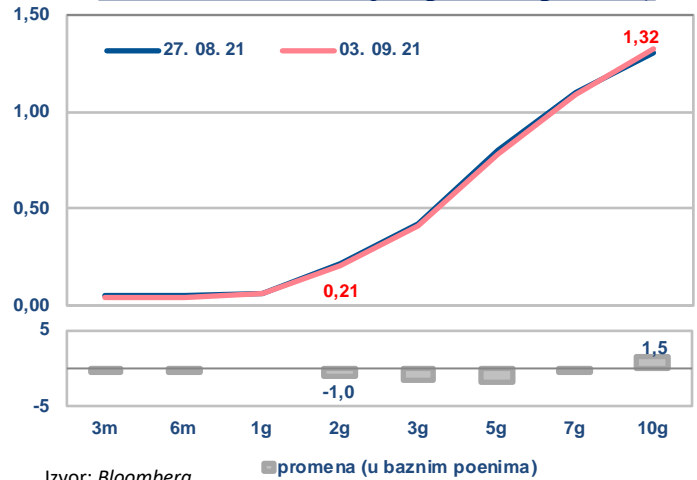
ISM indeks uslužnog sektora u avgustu je imao vrednost od 61,7, ispod vrednosti iz jula (64,1, najviša zabeležena do sada), ukazujući na usporavanje rasta u sektoru koji obuhvata više od dve trećine američke ekonomije, usled problema u lancima snabdevanja, viših cena i nedostatka odgovarajuće radne snage. Ipak, vrednost indeksa je i dalje daleko u zoni ekspanzije (iznad granice od 50 petnaesti mesec zaredom), a rast aktivnosti u avgustu je zabeležen u 17 od 18 industrija. Glavne komponente indeksa, koje se odnose na poslovnu aktivnost, nove porudžbine, zaposlenost, takođe su smanjene, ukazujući na nastavak rasta aktivnosti iako nešto sporijim tempom, a i nabavne cene su sporije rasle.

ISM indeks proizvodnog sektora u SAD u avgustu je imao vrednost od 59,9, što je iznad očekivanja (58,5) i vrednosti u prethodnom mesecu (59,4), ukazujući na nastavak snažne ekspanzije.

Indeks poverenja potrošača u avgustu je znatno smanjen, na 113,8, dok je vrednost za jul revidirana naniže (sa 129,1 na 125,1). Obe komponente – procena trenutne situacije i očekivanja za narednih šest meseci takođe su znatno smanjene, ukazujući na veliki pad sentimenta kod potrošača u SAD (nakon rasta u prethodnih šest meseci), najviše usled zabrinutosti zbog novog talasa epidemije, a uprkos dobrim uslovima na tržištu rada.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

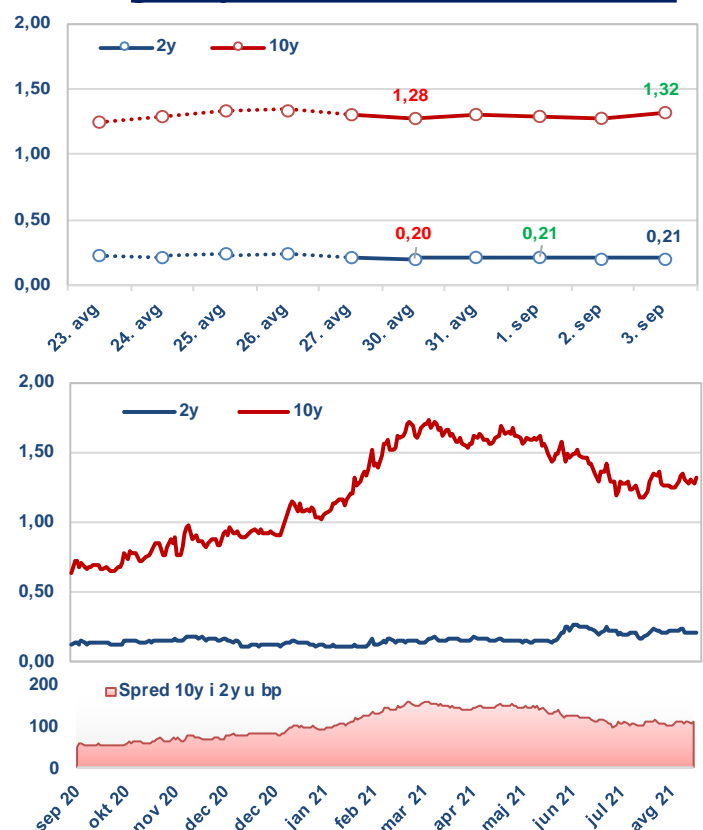
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van poljoprivrednog sektora, u hiljadama	Avg.	733	235	1053
ISM indeks proizvodnog sektora	Avg.	58,5	59,9	59,5
ISM indeks uslužnog sektora	Avg.	61,6	61,7	64,1

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica su povećani, uz nešto veći rast prinosa obveznica duže ročnosti, čime se nagib krive blago povećao. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 3 b.p., na -0,72%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 6 b.p., na -0,36%. Rast prinosa tokom perioda posledica je objave podataka o inflaciji u zoni evra, koja je bila iznad očekivanja, kao i izjava nekoliko članova ECB-a o postojanju rizika od većeg rasta inflacije i najavljuju raspravu na sastanku ECB-a o smanjenju obima kupovine aktive već od narednog tromesečja.

Stopa inflacije u zoni evra u avgustu je povećana na 3,0% u odnosu na isti mesec prethodne godine (očekivano 2,7%, prethodno 2,2%), znatno iznad cilja ECB-a od 2% i na najvišem nivou od 2011. Na rast ukupne inflacije u najvećoj meri uticao je rast cena energenata, ali i brži rast bazne inflacije. Stopa bazne inflacije, koja isključuje cene hrane i energenata, u avgustu je povećana na 1,6% sa 0,9% u julu. Na baznu inflaciju utiče ukidanje prošlogodišnjeg privremenog smanjenja poreskih stopa u Nemačkoj (smanjenje je stupilo na snagu u avgustu 2020. i trajalo je do kraja godine), ali i problemi u lancima snabdevanja i rast cena u uslužnom sektoru. Rast inflacije očekuje se i u narednom periodu, ali se procenjuje da bi efekat privremenih faktora mogao da prođe tokom 2022, dok je za održivi rast inflacije neophodan brži rast zarada.

Inflacija u zoni evra 3,0% – najviši nivo od 2011, uz snažan rast bazne inflacije od 1,6%

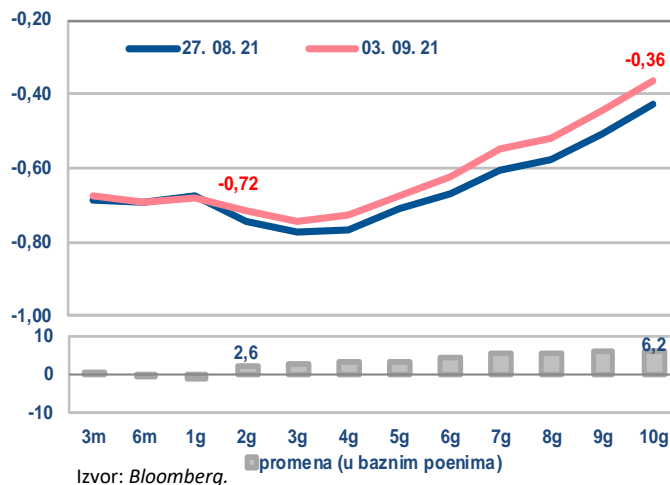
Stopa nezaposlenosti u zoni evra u julu iznosi 7,6%, ispod 7,8% u junu (revidirano sa 7,7%). Najviša stopa nezaposlenosti bila je tokom avgusta (8,6%), a najniža u martu 2020. (7,1%). Među najvećim ekonomijama zone evra, stopa nezaposlenosti smanjena je u Nemačkoj (sa 3,7% na 3,6%), Francuskoj (sa 8,0% na 7,9%), Italiji (sa 9,4% na 9,3%) i u Španiji (sa 15,0% na 14,3%). Podaci ukazuju na nastavak solidnog oporavka tržišta rada u zoni evra sa otvaranjem ekonomija, uz oprez da je nezaposlenost delom niža i zbog šema podrške zapošljavanju koje još uvek traju i čiji bi prestanak mogao da dovede do njenog rasta. Za sada zarade rastu sporije nego 2019.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (ESI) u avgustu je smanjen za 1,5 poena u zoni evra, nakon dostizanja rekordnih vrednosti u julu. Pokazatelj ima vrednost 117,5 za zonu evra i dalje se nalazi na visokom nivou. Pokazatelj očekivanja zaposlenosti (EEI) je povećan za 1,0 poena, na 112,8 u zoni evra, čime je dostigao najviši nivo od novembra 2018. Najveći uticaj na pad sentimenta u avgustu imala je zabrinutost zbog delta soja virusa, dok je proizvodnja u industrijskom sektoru takođe pod negativnim uticajem problema u lancima snabdevanja i nedostatka sirovina. Bez obzira na pad, visok nivo indeksa ukazuje na snažan rast u trećem tromesečju, ali je oporavak verovatno dostigao svoj vrhunac i u narednom periodu će biti dosta umereniji.

Guverner Bundesbanke Vajdman rekao je da postoji rizik većeg rasta inflacije u zoni evra, jer bi privremeni faktori koji sada utiču na rast cena mogli da dovedu do rasta zarada. Takođe je rekao da monetarna politika treba da ostane ekspanzivna, ali da ECB treba da završi s programom kupovine PEPP.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

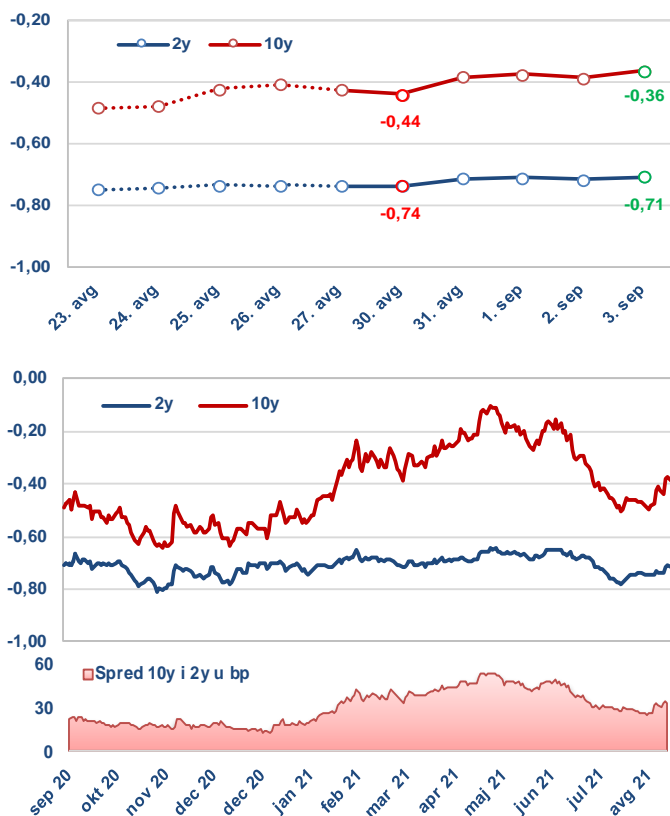
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa inflacije, YoY, zona evra, preliminarna procena	Avg.	2,7%	3,0%	2,2%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Jul	7,6%	7,6%	7,8%
Pokazatelj ekonomskog sentimenta, zona evra	Avg.	118,0	117,5	119,0

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

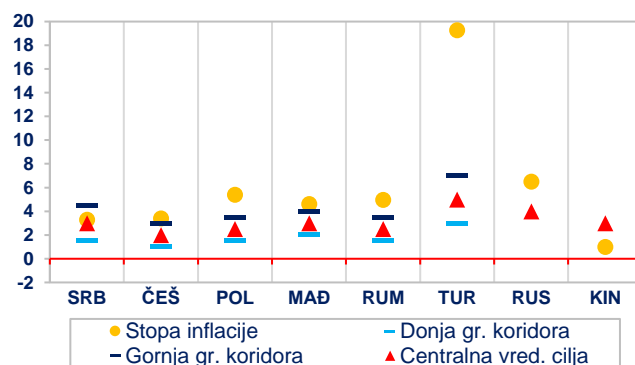
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T3, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	9. 9. 2021.	1,00
Češka (CNB)	0,75	0,25	5. 8. 2021.	30. 9. 2021.	1,00
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28. 5. 2020.	8. 9. 2021.	0,10
Mađarska (MNB)	1,50	0,30	24. 8. 2021.	21. 9. 2021.	1,70
Rumunija (NBR)	1,25	-0,25	15. 1. 2021.	5. 10. 2021.	1,40**
Turska (CBRT)	19,00	2,00	18. 3. 2021.	23. 9. 2021.	19,00
Rusija (CBR)	6,50	1,00	23. 7. 2021.	10. 9. 2021.	6,90
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T3 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu anketa iz avgusta 2021, osim za Srbiju (anketa iz jula) / **projekcija za T4 2021. godine jer podaci za T3 nisu dostupni

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

PMI indeks proizvodnog sektora Kine u avgustu je iznosio 50,1, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika, ali ipak **nešto ispod nivoa iz jula (50,4)**. **PMI indeks uslužnog sektora smanjen je u avgustu na nivo od 47,5**, znatno ispod nivoa iz jula (53,3) i nalazi se u zoni kontrakcije prvi put od T1 prošle godine, što ukazuje na slabljenje domaće potrošnje, zabeležene u uslovima uvođenja mera zatvaranja. **Kompozitna mera PMI je u avgustu zabeležila nivo od 48,9** i prvi put od februara 2020. godine se nalazi ispod nivoa od 50,0.

Stopa inflacije u Turskoj je u avgustu iznosila 19,25% YoY, što je iznad očekivanja tržišta (18,75% YoY), kao i iznad nivoa iz jula (18,95% YoY). Rast stope inflacije na nivo iznad referentne stope centralne banke Turske od 19% uticao je na to da **realna kamatna stopa u Turskoj prvi put od oktobra prošle godine bude u negativnoj teritoriji**. Ovakva kretanja predstavljaju izazov za centralnu banku Turske, koja se u svojim saopštenjima obavezala da će referentna stopa biti održavana na višem nivou od stope inflacije, dok se istovremeno suočava s pritiscima predsednika Turske Erdogana da smanji kamatne stope. Predstavnici ove banke istakli su da je **rast stope inflacije prvenstveno uzrokovan sušama**, koje su negativno uticale na poljoprivrednu sezonu i dovele do rasta cena svežeg voća i povrća. U novom trogodišnjem ekonomskom programu Turske, objavljenom 5. septembra, **revidirana je naviše projekcija stope inflacije za kraj 2021. godine, sa 14,1% YoY na 16,2% YoY**, nakon čega se očekuje njeno smanjenje na jednocifren nivo u 2022. godini (9,8% YoY).

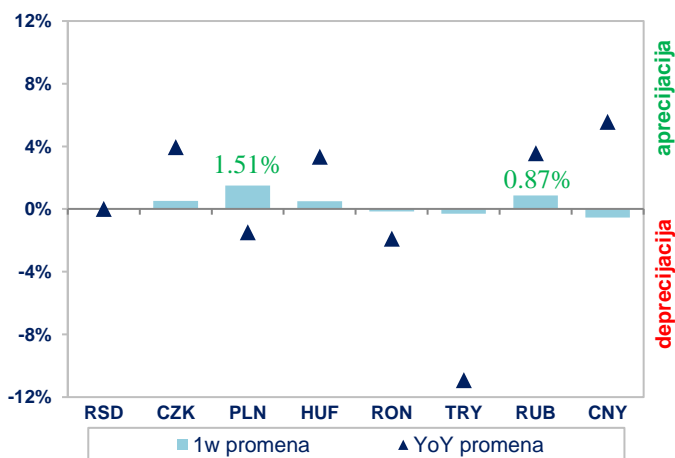
U Poljskoj je u avgustu zabeležena stopa inflacije od 5,4% YoY (0,2% MoM), što predstavlja najvišu zabeleženu stopu inflacije u poslednjih 20 godina. Tržišni učesnici očekivali su stopu inflacije na nivou od 5,1% YoY, dok je u julu ona bila na nivou od 5% YoY.

Tokom izveštajnog perioda, objavljene su i **stope rasta BDP-a u Mađarskoj, Poljskoj i Turskoj**, koje su u T2 2021. godine bile na nivou od **17,9% YoY, 11,1% YoY i 21,7% YoY, respektivno**. Na kretanje stope rasta BDP-a navedenih zemalja u T2 ove godine prvenstveno je uticao efekat baze i oporavak ekonomske aktivnosti.

U Češkoj je znatnije revidirana preliminarna procena stope rasta BDP-a za T2 2021. godine, sa 0,6% QoQ na nivo od 1% QoQ, dok je na međugodišnjem nivou zabeležen rast BDP-a od **8,2%** (očekivanja tržišta su bila na nivou od 7,9% YoY).

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	3,310	-2,0	-55,0
Češka (2031)	1,786	-0,7	72,5
Poljska (2030)	1,981	19,9	62,1
Mađarska (2033)	3,009	7,2	66,9
Rumunija (2030)	3,957	16,4	20,8
Turska (2031)	16,320	-33,0	289,0
Rusija (2030)	6,990	1,0	81,5
Kina (2030)	2,830	-4,1	-28,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za **0,73%** i kretala se u rasponu od 1.809,20 do 1.830,18 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

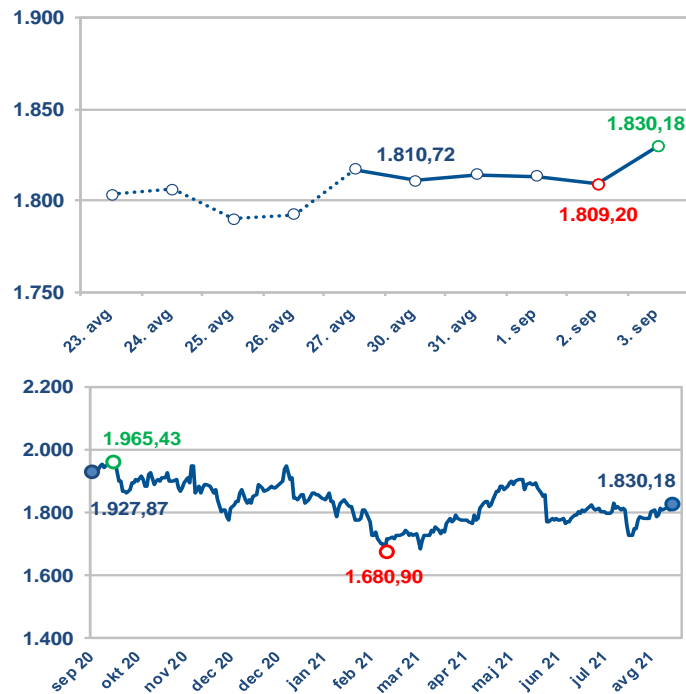
Na rast cene zlata u posmatranom periodu uticali su: **pad vrednosti dolara, nedovoljno jasne naznake o trenutku smanjenja podsticajnih mera FED-a nakon onlajn konferencije u Džekson Holu** (poboljšanje situacije na tržištu rada u SAD naznačeno je kao jedan od glavnih preostalih preduslova za smanjenje kupovine obveznica), **objavljivanje vrednosti podataka sa tržišta rada u SAD lošijih od očekivanih, što bi mogao biti signal da će FED odložiti postepeno smanjenje programa otkupa obveznica, podaci o usporavanju aktivnosti u sektoru usluga SAD** kao posledica snažnog pada poslovne aktivnosti usled problema u lancima snabdevanja, viših cena i nedostatka odgovarajuće radne snage, **rastuća inflacija u zoni evra, kao i zabrinutost da bi širenje delta soja virusa moglo usporiti tempo globalnog ekonomskog oporavka.**

Cena zlata povećana za 0,73% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.830,18 dolara po unci

Na povremeni pad cene zlata u posmatranom periodu uticali su: **delimično smirivanje zabrinutosti tržišnih učesnika u pogledu skorijeg smanjenja podsticajnih monetarnih mera FED-a, kao i povremeno povećanje spremnosti investitora za rizik ulaganjem na tržištu akcija, što je nakratko smanjilo privlačnost ulaganja u zlato.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, porasla je cena nafte tipa **brent za 1,40%** i kretala se u rasponu od 71,10 do 72,76 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

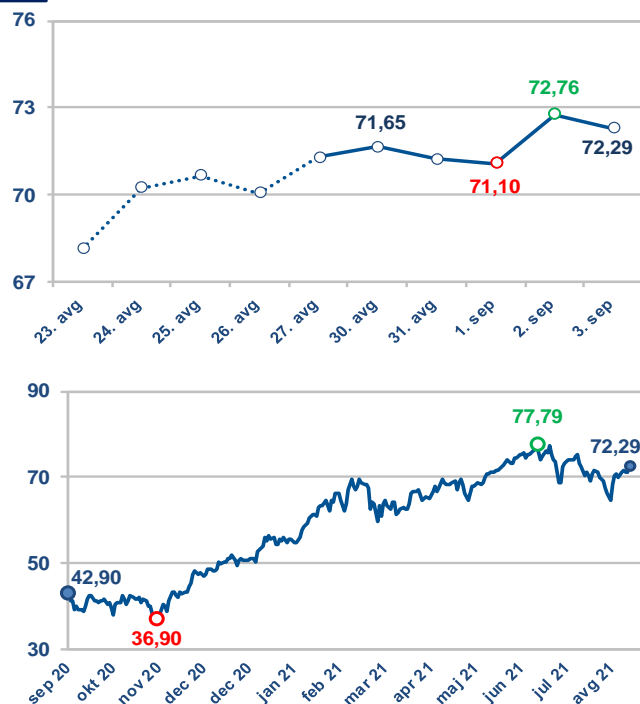
Na rast cena nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: **pad vrednosti dolara, preventivno zatvaranje rafinerija na obali Meksičkog zaliva pred udar uragana Ida** (zaustavljeno je više od 95% proizvodnje nafte), **izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Agencije za informacije o energetici (EIA) o smanjenju nivoa zaliha sirove nafte u SAD. OPEC+ je povećao prognoze tražnje za naftom u 2022.** Na sastanku **OPEC+** dogovoren je nastavak planiranog dodavanja 400.000 barela nafte dnevno tokom oktobra. Potvrđen je i mesečni raspored prilagođavanja odobren u julu da se postepeno dodaju nove količine do granice od 5,8 mln barela dnevno i konačnog obustavljanja u septembru 2022), kao i **smanjenje broja aktivnih naftnih platformi u SAD, po podacima američke kompanije Baker Hughes.**

Cena nafte povećana za 1,40% i na kraju posmatranog perioda iznosila 72,29 dolara po barelu

Na povremeni pad cena nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: **smanjenje tražnje za naftom nakon slabljenja uragana Ida, uz prekide u snabdevanju struje i poplave u Luizijani, očekivanja da će OPEC+ doneti odluku o povećanju proizvodnje nakon poziva SAD da se na tržište isporuči veća količina nafte, lošiji podaci s tržišta rada u SAD, kao i odluka Saudijske Arabije da snizi cenu svoje nafte za kupce iz Azije.**

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.